

EDUSKUNNAN VASTAUS 5/2009 vp

Hallituksen esitys riita-asioiden oikeuspaikkaa koskevien säännösten muuttamiseksi

Asia

Hallitus on vuoden 2008 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä riita-asioiden oikeuspaikkaa koskevien säännösten muuttamiseksi (HE 70/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 16/2008 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 12 §, sellaisena kuin se on laissa 22/1927,
muutetaan 10 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja
lisätään 31 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 109/1960, uusi 2 momentti seuraavasti:

10 luku

Oikeuspaikasta riita-asioissa

Yleinen oikeuspaikka

1 §

Luonnollista henkilöä vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä hänellä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

2 §

Yhtiötä, yhdistystä, säätiötä tai muuta yksityisoikeudellista oikeushenkilöä taikka muuta julkisoikeudellista oikeushenkilöä kuin valtiota tai kuntaa vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä oikeushen-

kilöllä on kotipaikka tai oikeushenkilön hallintoa pääasiallisesti hoidetaan.

Valtiota vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä valtion puhevaltaa käyttävä viranomainen sijaitsee.

Kuntaa vastaan esitetty vaatimus tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kunta sijaitsee.

Valinnaiset oikeuspaikat

3 §

Vastaajana olevan oikeushenkilön siviiliikkeen, osaston, edustuston tai muun sellaisen toimipaikan taikka yksityisen elinkeinonharjoittajan toimipaikan toimintaa koskeva asia voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä toimipaikka sijaitsee.

4 §

Valtiota vastaan esitetty vaatimus voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kantajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

5 §

Kuluttajan elinkeinonharjoittajaa vastaan esittämä kuluttajansuojalainsäädäntöön perustuva vaatimus voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kuluttajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

6 §

Työsopimusta koskeva asia voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä työ tavanmukaisesti tehdään. Jollei työtä tavanmukaisesti tehdä samassa tuomiopiirissä, työntekijän työnantajaa vastaan esittämä vaatimus voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä työntekijän palvelukseensa ottaneen työnantajan toimipaikka sijaitsee.

7 §

Muuhun kuin sopimussuhteeseen perustuvaa vahingonkorvausta koskeva asia voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirin alueella vahingon aiheuttanut toimi suoritettiin tai laiminlyöty toimi olisi ollut suoritettava taikka vahinko ilmeni.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä korvausta vaativalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka, jos korvausvaatimus perustuu:

- 1) liikennevakuutuslakiin (297/1959);
- 2) potilasvahinkolakiin (585/1986);
- 3) tuotevastuulakiin (694/1990);
- 4) ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin (81/1998);
- 5) raideliikennevastuulakiin (113/1999).

8 §

Kiinteää omaisuutta koskeva asia voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kiinteä omaisuus on.

Kiinteää omaisuutta koskevalla asialla tarkoitetaan asiaa, joka koskee:

- 1) omistusoikeutta kiinteään omaisuuteen;
- 2) panttioikeutta kiinteään omaisuuteen, saamisen hakemista yksinomaan tai henkilökohtaisen velkomuksen ohella kiinteästä omaisuudesta, joka on saamisesta kiinnitetty tai muuten saamisen panttina, taikka kiinteistösuoritetta;
- 3) kiinteään omaisuuteen kohdistuvaa maan- tai huoneenvuokraoikeutta taikka muuta vuokraoikeutta, hallintaoikeutta tai muuta käyttöoikeutta, irrottamisoikeutta, lunastusoikeutta, etuosto-oikeutta taikka muuta kiinteään omaisuuteen kohdistuvaa oikeutta;
- 4) korvausta kiinteälle omaisuudelle aiheutetusta vahingosta tai kiinteän omaisuuden luvattomasta käytöstä;
- 5) korvausta kiinteää omaisuutta koskevan kaupan purkamisesta tai pätemättömyydestä taikka vaatimusta kauppahinnan alentamisesta tai maksamattoman kauppahinnan suorittamisesta taikka muuta vastaavaa asiaa;
- 6) vaatimusta maan- tai huoneenvuokran, yhtiövastikkeen tai muun vastikkeen taikka muun sellaisen saamisen suorittamisesta.

9 §

Elatusapua koskeva vaatimus voidaan tutkia myös käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä elatusapua vaativalla tai saavalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

10 §

Kantajan samaa vastaajaa vastaan nostamat eri kanteet voidaan tutkia käräjäoikeudessa, jossa vastaaja on lain mukaan velvollinen vastaamaan johonkin niistä, jos kanteet nostetaan samanaikaisesti ja ne johtuvat olennaisesti samasta perusteesta.

Eri vastaajia vastaan nostetut kanteet voidaan kaikki tutkia käräjäoikeudessa, jossa joku vastaajista on lain mukaan velvollinen vastaamaan, jos kanteet on nostettu samanaikaisesti ja ne johtuvat olennaisesti samasta perusteesta.

Jos kanteen johdosta annettavalla tuomiolla useampi henkilö voi vain yhdessä tulla velvoite-
tuksi siihen, mitä vaaditaan, kanne voidaan tut-

kia käräjäoikeudessa, jossa joku heistä on lain mukaan velvollinen vastaamaan.

Jäljempänä 18 luvun 3 §:ssä tarkoitettu vastanne sekä mainitun luvun 4 ja 5 §:ssä tarkoitettu kanne voidaan tutkia siinä käräjäoikeudessa, jossa alkuperäinen kanne on vireillä, myös silloin, kun kannetta mainitun luvun 7 §:n 2 momentista ilmenevästä syystä ei käsitellä samassa oikeudenkäynnissä alkuperäisen kanteen kanssa.

Ehdottomat oikeuspaikat

11 §

Avioeroa, yhteiselämän lopettamista tai avio-
liiton pätevyyttä taikka muuta kuin puolison
kuoleman jälkeen toimitettavaa ositusta koske-
va asia tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuo-
miopiirissä jommallakummalla puolisoilla on ko-
tipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

12 §

Isyyden vahvistamista koskeva asia tutkitaan
käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä äidillä
tai lapsella on kotipaikka tai vakituinen asuin-
paikka.

Isyyden kumoamista koskeva asia tutkitaan
käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella
on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

13 §

Lapsen huoltoa tai tapaamisoikeutta koskeva
asia tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomio-
piirissä lapsella on kotipaikka tai vakituinen
asuinpaikka.

14 §

Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan
päätöksen täytäntöönpanoa koskeva asia tutki-
taan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä lap-

sella tai hakijan vastapuolella on kotipaikka tai
vakituinen asuinpaikka taikka jonka tuomiopii-
rissä jompikumpi oleskelee.

15 §

Edunvalvojan määräämistä tai vapauttamista
taikka toimintakelpoisuuden rajoittamista tai ra-
joituksen poistamista tai muuttamista koskeva
asia tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomio-
piirissä sillä, jonka etua on valvottava, on koti-
paikka tai vakituinen asuinpaikka.

16 §

Lapseksiottamisen vahvistamista koskeva
asia tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomio-
piirissä lapseksiottajalla on kotipaikka tai vaki-
tuinen asuinpaikka.

17 §

Jäämistöä tai kuolinpesää koskeva asia tutki-
taan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vai-
najalla oli kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Jäämistöä koskevalla asialla tarkoitetaan
asiaa, joka koskee:

1) oikeutta perintöön, perinnöstä luopumista
tai muuta perintöä koskevaa oikeustoimea;

2) oikeutta lakiosaan, lakiosan täydennystä
taikka oikeutta saada avustusta tai hyvitystä jää-
mistöstä;

3) eloonjääneen puolison oikeutta hallita jää-
mistöä tai siihen kuuluvaa omaisuutta taikka
puolison kuoleman jälkeen toimitettavaa ositus-
ta tai kuoleman jälkeen vireille pantua osituksen
moitetta;

4) testamenttiin perustuvaa oikeutta, testa-
mentin pätevyyttä, testamentin moitetta tai testa-
mentin tulkintaa;

5) kuolinpesän hallintoa, pesänselvittäjän tai
pesänjakajan määräämistä tai vapauttamista, pe-
runkirjoitusta taikka pesänselvitystä;

6) perinnönjakoa tai perinnönjaon moitetta.

Kuolinpesää koskevalla asialla tarkoitetaan
asiaa, joka koskee kuolinpesän tai sen osakkaan
taikka testamentinsaajan vastuuta vainajan tai
pesän sitoumuksesta taikka muusta vastaavasta
asiasta.

Toissijaiset oikeuspaikat

18 §

Jos ei muutoin ole tuomioistuinta, jossa asia voitaisiin tutkia:

1) asia, joka koskee luonnollista henkilöä vastaan esitettävää vaatimusta, voidaan tutkia käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vastaaja oleskelee tai hänellä viimeksi on ollut kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka;

2) asia, joka koskee vastaajan velvoittamista rahamääräiseen suoritukseen, voidaan tutkia käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirin alueella vastaajalla on ulosmittauskelpoista omaisuutta;

3) asia, joka koskee oikeutta irtaimen omaisuuteen, voidaan tutkia käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä omaisuus on;

4) asia, joka koskee avioeroa, yhteiselämän lopettamista tai avioliiton pätevyyttä taikka muuta kuin puolison kuoleman jälkeen toimitettavaa ositusta, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä jommallakummalla puolisoista on viimeksi ollut kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka;

5) asia, joka koskee isyyden vahvistamista tai kumoamista, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vastaajana olevalla miehellä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka taikka hänellä on viimeksi ollut kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka; isyyden kumoamista koskeva asia voidaan tutkia lisäksi käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä äidillä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka;

6) asia, joka koskee lapsen huoltoa tai tapamisoikeutta, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsella on viimeksi ollut kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka taikka, jos lapsella ei ole ollut Suomessa kotipaikkaa tai vakituista asuinpaikkaa, käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä lapsen jommallakummalla vanhemmista tai huoltajaksi esitetyllä henkilöllä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka;

7) asia, joka koskee lapsen huollosta ja tapamisoikeudesta annetun päätöksen täytäntöönpanoa, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomio-

piirissä hakijalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka;

8) asia, joka koskee edunvalvojan määräämistä tai vapauttamista taikka toimintakelpoisuuden rajoittamista tai muuttamista, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä oleskelee se, jonka etua on valvottava; sekä

9) asia, joka koskee jäämistöä tai kuolinpesää, tutkitaan käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kuolinpesän omaisuus tai pääosa omaisuudesta on.

Asia, johon eivät sovellu 1 momentin toimivaltaperusteet, tutkitaan Helsingin käräjäoikeudessa.

Oikeuspaikkasopimus

19 §

Osapuolilla on oikeus sopia, että 1—10 §:ssä tarkoitettu riita-asia voidaan tutkia tai on tutkittava muussa kuin laissa säädetyssä käräjäoikeudessa tai että asiaa ei saada tutkia jossain käräjäoikeudessa (*oikeuspaikkasopimus*). Oikeuspaikkasopimus on tehtävä kirjallisesti ja se voi koskea tiettyä riitakysymystä tai tietystä oikeussuhteesta vastaisuudessa syntyviä riitoja.

Kuluttajan, työntekijän taikka elatusapua vaativan tai saavan oikeutta saattaa asia tämän luvun osoittaman tuomioistuimen tutkittavaksi ei voida rajoittaa oikeuspaikkasopimuksin, paitsi jos sopimus on tehty riidan syntymisen jälkeen.

Oikeuspaikkasopimusta ei saa tehdä 11—17 §:ssä tarkoitettussa asiassa.

Toimivallan säilyminen

20 §

Tuomioistuin, jossa asia on pantu vireille, pysyy toimivaltaisena, vaikka toimivallan perusteissa olosuhteissa tapahtuu muutoksia vireillepanon jälkeen.

Toimivallan tutkiminen ja asian siirtäminen toiseen tuomioistuimeen

21 §

Jos 1—10 §:ssä tarkoitettu asia on pantu viireille muussa kuin lain tai oikeuspaikkasopimuksen osoittamassa kärjäoikeudessa ja jos asianosainen tekee kärjäoikeuden puuttuvasta toimivallasta väitteen käyttäessään asiassa ensi kerran puhevaltaa tai ei anna häneltä pyydettyä vastausta taikka jää suoraan istuntoon haastettuna saapumatta kärjäoikeuteen, kärjäoikeuden on jätettävä asia tutkimatta, jollei kärjäoikeus siirrä asiaa 22 §:n nojalla toiseen kärjäoikeuteen.

Jos 11—17 §:ssä tarkoitettu asia on pantu viireille muussa kuin lain osoittamassa kärjäoikeudessa, kärjäoikeuden on omasta aloitteestaan jätettävä asia tutkimatta, jollei kärjäoikeus siirrä asiaa 22 §:n nojalla toiseen kärjäoikeuteen.

22 §

Jos kärjäoikeus katsoo, että se ei ole toimivaltainen tutkimaan asiaa, kärjäoikeuden on kantajan tai hakijan suostumuksella siirrettävä asia toimivaltaiseen kärjäoikeuteen. Kärjäoikeus saa kuitenkin jättää asian siirtämättä, jos toimivaltainen kärjäoikeus ei ole vaikeuksista selvitettävissä.

Siirtävän kärjäoikeuden asiaan liittyvät päätökset ja muut toimenpiteet ovat voimassa, kunnes se kärjäoikeus, johon asia on siirretty, toisin päättää. Siirtämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

23 §

Hovioikeus ei saa muutoksenhaun yhteydessä tutkia, onko pääasia tutkittu ja ratkaistu alueellisesti toimivaltaisessa kärjäoikeudessa, jollei asianosainen tehnyt väitettä toimivallan puuttumisesta kärjäoikeudessa ja hakenut muutosta tästä kysymyksestä annettuun ratkaisuun.

Korkein oikeus saa tutkia alueellista toimivaltaa koskevan kysymyksen vain, jos hovioikeus

on tutkinut kysymyksen ja sanotusta kysymyksestä annetusta ratkaisusta valitetaan.

24 §

Jos ylempi tuomioistuin katsoo, ettei alempi tuomioistuin ollut toimivaltainen tutkimaan asiaa, ylemmän tuomioistuimen on siirrettävä asia toimivaltaisen alemman tuomioistuimen käsiteltäväksi. Asiaa ei kuitenkaan siirretä, jos kaikki asianosaiset vastustavat siirtämistä.

Jos useampi tuomioistuin on lainvoimaisella päätöksellä jättänyt asian tutkimatta puuttuvan toimivallan perusteella, korkeimman oikeuden on, jos se katsoo jonkin ensiksi mainituista tuomioistimista toimivaltaiseksi, hakemuksesta poistettava virheellinen päätös ja osoitettava asia asianomaisessa tuomioistuimessa edelleen käsiteltäväksi.

Kansainvälinen toimivalta

25 §

Suomen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan kansainvälisluonteisen asian, jolla on 1—4, 6—9, 11—17 tai 19 §:ssä tarkoitettuun seikkaan perustuva liittymä Suomeen, paitsi jos asiassa annettavalla Suomen tuomioistuimen ratkaisulla ei selvästi voisi olla oikeudellista merkitystä asianosaisille.

Suomen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan myös asian, jolla on tämän luvun 5, 10 tai 18 §:ssä tarkoitettuun taikka muuhun olennaiseen seikkaan perustuva liittymä Suomeen, paitsi jos:

1) asiassa annettavalla Suomen tuomioistuimen ratkaisulla ei tosiasiallisesti tulisi olemaan oikeudellista merkitystä asianosaisille; tai

2) asian tutkiminen toisen valtion tuomioistuimessa on selvästi tarkoituksenmukaisempaa ottaen huomioon liittymät eri valtioihin, asiassa esitettävä näyttö, asianosaisille aiheutuvat kustannukset ja muut olosuhteet.

Sen estämättä, mitä 2 momentin 2 kohdassa säädetään, Suomen tuomioistuin on kuitenkin toimivaltainen, jos vieraan valtion tuomio-

istuimessa noudatettava menettely tai sovellettava lainsäädäntö olisi ristiriidassa Suomen oikeusjärjestyksen perusteiden kanssa.

26 §

Suomen tuomioistuimen on omasta aloitteestaan tutkittava, onko se 25 §:n mukaisesti toimivaltainen tutkimaan kansainvälisluonteisen asian.

Jos kansainvälisluonteinen asia on laadultaan sellainen, josta voitaisiin tehdä vastaavassa kansallisessa asiassa 19 §:n 1 tai 2 momentin mukaan pätevä oikeuspaikkasopimus, Suomen tuomioistuin tutkii toimivaltansa vain, jos asianosainen tekee tuomioistuimen puuttuvasta toimivallasta väitteen käyttäessään asiassa ensi kerran puhevaltaa tai ei anna häneltä pyydettyä vastausta taikka jää suoraan istuntoon haastettuna saapumatta käräjäoikeuteen. Suomen tuomioistuimen on kuitenkin omasta aloitteestaan jätettävä asia tutkimatta, jos asiassa annettavalla Suomen tuomioistuimen ratkaisulla ei selvästi voisi olla oikeudellista merkitystä asianosaisille.

Luvun toissijaisuus

27 §

Tämän luvun säännöksiä noudatetaan, jollei muusta laista, Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

31 luku

Ylimääräisestä muutoksenhausta

1 §

— — — — —
Pääasian ratkaiseminen alueellista toimivaltaa vailla olevassa tuomioistuimessa ei ole 1 momentissa tarkoitettu peruste poistaa tuomio.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullesiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

laillisesta tuomioistuimesta ja oikeudenkäynnistä eräissä tapauksissa annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan laillisesta tuomioistuimesta ja oikeudenkäynnistä eräissä tapauksissa 27 päivänä lokakuuta 1944 annettu laki (736/1944).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

oikeusapulain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä huhtikuuta 2002 annetun oikeusapulain (257/2002) 13 §:n 4 momentti seuraavasti:

13 §

Oikeusavun alkamisajankohta ja kesto

semmin käsitelty, jää siinä asiassa oikeudenkäyntiavustajalle annettu määräys voimaan, jollei siirtävä tuomioistuin toisin määrää.

Tuomioistuimen siirtäessä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 3 luvun 2 §:n tai 4 luvun 8—10 §:n taikka oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 22 tai 24 §:n nojalla asian toiseen tuomioistuimeen, joka ei ole sitä aikai-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

eräistä yhteisomistussuhteista annetun lain 16 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eräistä yhteisomistussuhteista 25 päivänä huhtikuuta 1958 annetun lain (180/1958) 16 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

etuostolain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä elokuuta 1977 annetun etuostolain (608/1977) 18 § seuraavasti:

18 §

Kanne 15 ja 17 §:ssä tarkoitettussa asiassa on nostettava käräjäoikeudessa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun etuosto on loppuun saatettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

kuluttajansuojalain 12 luvun 1 d §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 12 luvun 1 d §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1162/1997, seuraavasti:

12 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 d §

Riitojen käsittely

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

— — — — —
Toimivaltaisesta tuomioistuimesta ja oikeuspaikkasopimuksesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

Laki

asuntokauppalain 7 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 1994 annetun asuntokauppalain (843/1994) 7 luvun 4 § seuraavasti:

7 luku

Erinäiset säännökset

4 §

Oikeuspaikka

Toimivaltaisesta tuomioistuimesta ja oikeuspaikkasopimuksesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

vakuutusopimuslain 74 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun vakuutusopimuslain (543/1994) 74 § seuraavasti:

74 §

Kanneaika

Kanne vakuutuksenantajan tekemän korvausta koskevan päätöksen johdosta on oikeuden menettämisen uhalla nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut kirjallisen tiedon vakuutuksenantajan päätöksestä ja tästä määräajasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä annetun lain 5 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29 päivänä huhtikuuta 1988 annetun lain (389/1988) 5 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 luku

Avoimen yhtiön selvitystila

4 §

Yhtiömiehen kuolinpesän edustaminen

Jos yhtiömiehen kuolinpesällä ei ole pesän-selvittäjää, sen on nimettävä kuolinpesän osakas tai muu henkilö edustamaan sitä yhtiön selvityk-sessä. Jollei kuolinpesä pyynnöstä nimeä tällais-ta edustajaa, yhtiömies voi vaatia oikeudenkäy-

miskaaren 10 luvun 17 §:ssä tarkoitetulta tuo-mioistuimelta uskotun miehen määräämistä edustamaan kuolinpesää yhtiössä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-massa olleita säännöksiä.

Laki

vahingonkorvauslain 7 luvun 4 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 31 päivänä toukokuuta 1974 annetun vahingonkorvauslain (412/1974) 7 luvun 4 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1423/1991.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-massa olleita säännöksiä.

Laki

taisteluvälineiden siviilihenkilöille aiheuttamien tapaturmien korvaamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan taisteluvälineiden siviilihenkilöille aiheuttamien tapaturmien korvaamisesta 21 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1213/1990) 3 § seuraavasti:

3 §

Korvauksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvus-

sa, 6 luvun 1 §:ssä sekä 7 luvun 3 §:ssä sääde-tään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin
20 . asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-
massa olleita säännöksiä.

Laki

liikennevakuutuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1959 annetun liikennevakuutuslain (279/1959) 11 §, sellaisena
kuin se on laissa 361/1993, seuraavasti:

11 §

Tämän lain mukainen korvauskanne on panta-
va vireille riita-asioista voimassa olevassa jär-
jestyksessä asianomaista vakuutusyhtiötä vas-
taan kolmen vuoden kuluessa siitä ajankohdas-
ta, jolloin vahingonkärsinyt sai tiedon vahingos-
ta ja siitä, mikä vakuutusyhtiö on vahingosta
vastuussa.

Joka ei ole pannut kannettaan vireille 1 mo-
mentissa säädetystä ajasta, menettää oikeutensa
tämän lain mukaiseen korvaukseen. Sama vaiku-
tus kuin kanteen nostamisella on kuitenkin sillä,

että asianomaiselle liikennevakuutusyhtiölle
mainitussa momentissa säädetyn ajan kuluessa
todistettavasti tehdään liikennevahingosta kir-
jallinen ilmoitus, joka sisältää tiedon vahingon
paikasta ja ajasta sekä vahingonkärsineestä ja
hänen osoitteestaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin
asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-
massa olleita säännöksiä.

Laki

potilasvahinkolain 14 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun potilasvahinkolain (585/1986) 14 §.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

tuotevastuulain 12 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan 17 päivänä elokuuta 1990 annetun tuotevastuulain (694/1990) 12 §.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövahinkovakuutuksesta 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (81/1998) 23 § seuraavasti:

23 §

Kanteen vireille paneminen

Korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa vasta, kun ympäristövaikutuslautakunta on ensin antanut vakuutuksenantajan tai Ympäristövakuutuskeskuksen korvauspäätöksestä lausunnon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

raideliikennevastuulain 18 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 5 päivänä helmikuuta 1999 annetun raideliikennevastuulain (113/1999) 18 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 11 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan ympäristövahinkojen korvaamisesta 19 päivänä elokuuta 1994 annetun lain (737/1994) 11 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 74 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 74 §, sellaisena kuin se on laissa 525/2008, seuraavasti:

74 §

Haasteen tiedoksiantaminen

Jos ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on Suomessa sivuliike, haaste katsotaan toimitetuksi yhtiölle, kun se on annettu tiedoksi pääasiamiehelle. Jos pääasiamiehenä toimii yhteisö, katsotaan haaste vastaavasti toimitetuksi, kun se on

annettu tiedoksi yhteisön edustajakseen nimeämälle henkilölle. _____

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

nimilain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä elokuuta 1985 annetun nimilain (694/1985) 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

24 §

Sukunimen menetetyksi julistaminen

Jos joku on hakemuksesta saanut uuden sukunimen ja nimen käyttäminen olennaisessa määrin loukkaa 12 §:ssä tarkoitettua oikeutta suojattuun nimeen tai tunnukseseen, voi nimen tai tunnuksen haltija ajaa käräjäoikeudessa kannetta sukunimen julistamisesta menetetyksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

lapseksiottamisesta annetun lain 29 ja 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lapseksiottamisesta 8 päivänä helmikuuta 1985 annetun lain (153/1985) 34 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 175/1996, sekä
muutetaan 29 §:n 1 momentti seuraavasti:

29 §
Toimivaltaisesta tuomioistuimesta lapseksiottamista koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullesiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8 päivänä huhtikuuta 1983 annetun lain (361/1983) 13 §, sellaisena kuin se on laissa 186/1994, seuraavasti:

13 §
Oikeuspaikka
Toimivaltaisesta tuomioistuimesta lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullesiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 16 päivänä elokuuta 1996 annetun lain (619/1996) 4 ja 5 § seuraavasti:

4 §

Täytäntöönpanon hakeminen

Toimivaltaisesta tuomioistuimesta täytäntöönpanoasiassa säädetään oikeudenkäymiskaa-ren 10 luvussa.

Lapsen huoltoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa voidaan hakea tuomioistuimen asemesta lapsen kotipaikan, vakituisen asuinpaikan tai oleskelupaikan ulosottomieheltä, jos huoltoa koskevan päätöksen antamisesta on kulunut vähemmän kuin kolme kuukautta.

Täytäntöönpanoa koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Hakemukseen on liitettävä päätös alkuperäisenä tai päätöksen antaneen viranomaisen oikeaksi todistamana jäljennöksenä.

5 §

Asian siirtäminen

Sen estämättä, mitä asian siirtämisestä säädetään oikeudenkäymiskaa-ren 10 luvun 22 §:ssä, asia voidaan siirtää myös toimivaltaisesta kärä-

jäoikeudesta toiseen toimivaltaiseen kärjäoikeuteen, jos asian käsitteleminen siellä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Asiaa ei saa siirtää takaisin, elleivät uudet erityiset syyt sitä vaadi.

Jos täytäntöönpanoa on oikeudenkäymiskaa-ren 10 luvun mukaisesti haettu hakijan kotipaikan tai vakituisen asuinpaikan kärjäoikeudelta taikka Helsingin kärjäoikeudelta, tämän tulee tämän lain 32 §:n 2 momentin nojalla pyytää poliisilta virka-apua lapsen ja hakijan vastapuolen olinpaikan selville saamiseksi. Jos tällöin myös jokin toinen kärjäoikeus todetaan toimivaltaiseksi, asia voidaan siirtää tämän pykälän 1 momentin mukaisesti. Kunnes asia on siirretty, kärjäoikeuden tulee kuitenkin ryhtyä sille tämän lain mukaan kuuluviin toimenpiteisiin asiassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioissa annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioissa annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1153/2004) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Toimivaltainen tuomioistuin

tuuta koskevan ratkaisun tunnustamisen tai tunnustamatta jättämisen vahvistamista, mainitun luvun 13 §:ssä tarkoitetussa tuomioistuimessa.

Jos asetuksen 21 artiklan 3 kohdan nojalla vaaditaan vahvistettavaksi, että toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu tuomio on Suomessa tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta, asia tutkitaan oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetussa tuomioistuimessa tai, jos vaaditaan ainoastaan vanhempainvas-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

holhoustoimesta annetun lain 70 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan holhoustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 70 §:n 1 momentti seuraavasti:

70 §

Jollei jäljempänä toisin säädetä, toimivaltaisesta tuomioistuimesta edunvalvojan määräämistä tai toimintakelpoisuuden rajoittamista

koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin
20 . asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi-
massa olleita säännöksiä.

Laki

lapsen elatuksesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen elatuksesta 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun lain (704/1975) 14 §:n
1 momentti seuraavasti:

14 §	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
Toimivaltaisesta tuomioistuimesta elatusapu- asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 lu- vussa.	20 . Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voi- massa olleita säännöksiä.
— — — — —	

Laki

isyyslain 28 ja 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun isyyslain (700/1975) 28 §:n otsikon ruotsinkielinen
sanamuoto sekä 1 momentti ja 40 §, sellaisena kuin niistä on 28 §:n 1 momentti laissa 1238/2006,
seuraavasti:

28 §

Oikeuspaikka

Toimivaltaisesta tuomioistuimesta isyyden vahvistamista koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

40 §

Oikeuspaikka

Toimivaltaisesta tuomioistuimesta isyyden kumoamista koskevassa asiassa säädetään oikeudenkäymiskaaren 10 luvussa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

konkurssilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä helmikuuta 2004 annetun konkurssilain (120/2004) 7 luvun 2 §:n 4 momentti sekä
lisätään 7 lukuun uusi 16 § seuraavasti:

7 luku

Menettely tuomioistuimessa

2 §

Toimivaltainen tuomioistuin konkurssiin asettamista koskevassa asiassa

Kuolinpesän konkurssiin asettamista koskevan asian tutkii oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 17 §:ssä tarkoitettu tuomioistuin. Toissijaisesti asian tutkii mainitun luvun 18 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettu tuomioistuin.

16 §

Oikeuspaikkasopimus

Tässä luvussa tarkoitettua asiaa ei voida sopia käsiteltäväksi muussa tuomioistuimessa, ellei muusta laista, Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

**eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 23 §:n 2 momentin
ja 45 §:n kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista 5 päivänä joulukuuta 1929 annetun lain (379/1929) 23 §:n 2 momentti ja 45 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Ennen lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 2009
